

NACIONALINIO VANDENŲ SRITIES PLĖTROS 2022–2027 METŲ PLANO ĮGYVENDINIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.	Gerinti paviršinių ir požeminių vandens telkinių būklę				
1.1.	Sumažinti vandens telkinių taršą iš žemės ūkio taršos šaltinių				
1.1.1.	Papildomai reglamentuoti trešiamųjų produktų naudojimą siekiant tvaraus organinių, mineralinių trąšų naudojimo	2023–2027	Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Aplinkos ministerija (toliau – AM)	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	mišri
1.1.2.	Papildyti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023– 2027 metų strateginiame plane nustatytas vandensaugos priemonės	2023–2024	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	mišri
1.1.3.	Skatinti tvarų augalų apsaugos produktų naudojimą	2023–2027	ŽŪM	Valstybės biudžetas	reguliacinė
1.1.4.	Skatinti žemės ūkio taršos pernašų prevenciją į vandens telkinius ir stiprinti jos valdymą	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	investicinė
1.1.5.	Parengti priemonės žemės ūkio paskirties dirvožemiui apsaugoti ir valdyti	2025	ŽŪM, AM	Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	analitinė
1.1.6.	Didinti visuomenės ir su žemės ūkio veikla susijusių subjektų aplinkosauginį sąmoningumą vandensaugos srityje, kelti jų kompetenciją ir gebėjimus taikyti efektyvias vandensaugos ir vandens išteklių valdymo priemones žemės ūkyje	2023–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai	mišri
1.2.	Sumažinti neigiamą hidromorfologinių pokyčių poveikį paviršiniams vandens telkiniams				
1.2.1.	Sumažinti hidroelektrinių ir kitų hidrotechnikos statinių ar įrenginių neigiamą poveikį vandens telkiniams	2022–2027	AM, savivaldybės, Energetikos ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT)	Valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai ir (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai, kitos tarptautinės paramos lėšos	mišri
1.2.2.	Vykdyti upių vagų renatūralizavimo priemonės	2023–2027	AM, savivaldybės	Valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	reguliacinė / investicinė

1.2.3.	Pagerinti žuvų migracijos sąlygas	2023–2027	AM, ŽŪM, Susisiekimo ministerija	Valstybės biudžetas, savivaldybių biudžetai ir (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	reguliacinė / investicinė
1.3.	Pagerinti ežerų, tvenkinių, upių, tarpinių ir priekrantės vandens telkinių būklę				
1.3.1.	Vykdyti paviršinių vandens telkinių vandens kokybės gerinimo priemones.	2023–2027	AM	Valstybės ir savivaldybių biudžetas ir (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	reguliacinė / investicinė
1.4.	Gerinti požeminių vandens telkinių būklę				
1.4.1.	Įvertinti, kokį poveikį karstinio proceso intensyvumui daro požeminio vandens gręžinių įrengimas ir jų naudojimas	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas	analitinė
1.4.2.	Užtikrinti racionalų požeminio vandens išteklių naudojimą ir aktualiais duomenimis pagrįstą išteklių naudojimo prognozavimą	2023–2024	AM	Valstybės biudžetas	analitinė
1.5.	Sumažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių				
1.5.1.	Stiprinti nuotekų taršos prevenciją, kontrolę ir (ar) valdymą	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinė / analitinė
1.5.2.	Stiprinti ūkio subjektų, kurie įgyvendino nuotekų valyklų rekonstrukciją ir plėtrą, taršos prevenciją	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinė / analitinė
2.	Pasiekti ir (ar) išlaikyti gerą Baltijos jūros aplinkos būklę				
2.1.	Mažinti Baltijos jūros taršą				
2.1.1.	Mažinti eutrofikaciją skatinančių maistinių medžiagų patekimą į Kuršių marių ir Baltijos jūros aplinką	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	mišri
2.1.2.	Mažinti pavojingų cheminių medžiagų patekimą į jūros aplinką	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	mišri
2.1.3.	Mažinti jūros šiukšlių poveikį priekrantės ir jūros aplinkai	2022–2027	AM, savivaldybės	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	mišri
2.1.4.	Atsižvelgiant į poreikį ratifikuoti tarptautinius protokolus, susijusius su jūrine aplinka, peržiūrėti ir atnaujinti nacionalinius teisės aktus ir monitoringo procedūras	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinė
2.2.	Sustabdyti Baltijos jūros biologinės įvairovės nykimą, ekosistemų ir jų paslaugų kokybės blogėjimą, kur įmanoma, jas atkurti				
2.2.1.	Užtikrinti, kad komerciniams tikslams naudojamų žuvų eksploatavimo intensyvumas neviršytų saugių biologinių ribų ir išsaugoti Baltijos jūros mitybinio tinklo struktūrą	2022–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	analitinė
2.2.2.	Išsaugoti palankias sąlygas žiemojantiems jūros paukščiams jų žiemojimo vietose, mažinti jų mirtingumą susitepus naftos produktais ir (ar) patekus į verslinės žvejybos įrankius	2022–2027	ŽŪM, AM	Valstybės biudžetas	analitinė
2.2.3.	Sumažinti Baltijos jūrai naujų nevietinių gyvūnų rūšių atsiradimo riziką Lietuvos Respublikos jūros rajone	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	mišri
2.2.4.	Užtikrinti, kad ūkinė veikla jūroje nedarytų didelio neigiamo poveikio jūros dugno buveinėms, būtų išvengta jų nykimo ir būklės blogėjimo	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	mišri
3.	Mažinti potvynių riziką ir jų padarinius šalies teritorijoje				

3.1.	Igyvendinti veiksmingą potvynių valdymą, rizikos vertinimą ir mažinimą				
3.1.1.	Stiprinti potvynių prevenciją potvynių grėsmės teritorijose	2023–2027	AM, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės, Nacionalinė žemės tarnyba, VĮ Valstybinių miškų urėdija, Kultūros ministerija	VĮ Valstybinių miškų urėdijos ir biudžeto lėšos	mišri
3.1.2.	Mažinti potvynių metu užliejamų apgyvendintų teritorijų plotus.	2023–2027	Savivaldybės, AM	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	investicinė
4.	Stiprinti vandens telkinių valdymo sistemą, kontroliuoti Lietuvos tarptautinių ir ES vandenų srities įpareigojimų vykdymą				
4.1.	Efektyviau įgyvendinti vandensaugos ir vandens naudojimo reikalavimus				
4.1.1.	Skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą vandens telkinių būklei gerinti	2023–2027	AM, Užsienio reikalų ministerija	Valstybės biudžetas	komunikacinė
4.1.2.	Tobulinti vandens telkinių būklės įvertinimą ir monitoringą	2023–2026	AM	Valstybės biudžetas, Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	mišri
4.1.3.	Atlikti išimčių gerai vandens telkinių būklei pasiekti taikymo sąnaudų ir naudos analizę	2022–2027	AM	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	analitinė
4.1.4.	Įgyvendinant direktyvų 2000/60/EB , 2008/56/EB ir 2007/60/EB reikalavimus, parengti naujo UBR periodo strateginius dokumentus	2022–2027	AM	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	analitinė / investicinė
4.1.5.	Vykdyti savivaldybių monitoringą vandens telkinių intakuose ir (ar) ištakose	2022–2027	Savivaldybės	Valstybės biudžetas	analitinė
4.1.6.	Išigyti įrangos ir priemonių paviršinių vandens telkinių būklės tyrimams	2022–2027	AM	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	analitinė / investicinė
4.1.7.	Informuoti visuomenę apie vandens telkinių būklę, taršos šaltinius, būdus padėti mažinti taršą	2022–2027	AM	Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	komunikacinė
4.2.	Stiprinti vandenų srities aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę				
4.2.1.	Tobulinti teisės aktus, susijusius su paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų reglamentavimu	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	analitinė / reguliacinė
4.2.2.	Griežtinti hidrotechnikos statinių savininkų arba valdytojų kontrolę dėl žuvų pralaidų įrengimo ir leistinų vandens lygio tvenkinyje svyravimų užtikrinimo	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	reguliacinė
4.2.3.	Tobulinti žuvininkystės tvenkinių paimamo ir išleidžiamo vandens kontrolės teisinį reglamentavimą	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas	Reguliacinė
4.2.4.	Stiprinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pajėgumus ir gebėjimus vykdyti vandenų kontrolę	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas, Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	Mišri
5.	Užtikrinti kokybiškas viešąsias geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas, didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą				
5.1.	Mažinti į aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumą				

5.1.1.	Užtikrinti, kad individualiai tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos	2022–2027	AM	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	reguliacinė
5.1.2.	Mažinti aplinkos teršimą paviršinėmis nuotekomis	2022–2027	Paviršinių nuotekų tvarkytojai, savivaldybės	Valstybės biudžetas Įmonių lėšos	investicinė
5.1.3.	Didinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą, ypač aglomeracijose, mažesnėse kaip 2000 gyventojų ekvivalento	2023–2027	AM	Valstybės biudžetas, Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	investicinė
5.2.	Didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą				
5.2.1.	Skatinti vandentvarkos įmonių veiklos efektyvumą, didinti paslaugų kokybę ir plėtrą	2022–2023	AM VERT	Valstybės biudžetas	Reguliacinė
5.2.2.	Didinti prieigą prie geriamojo vandens, gerinti tiekiamo vandens kokybę	2023–2027	Savivaldybės	Valstybės biudžetas ir (arba) Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	investicinė
5.2.3.	Gyventojų būstų prijungimas prie centralizuotų, taip pat atskirųjų ir grupinių (kai šias nuotekų tvarkymo sistemas planuoja įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas) nuotekų tvarkymo sistemų	2022–2027	Savivaldybės	Valstybės biudžetas, Europos struktūriniai ir investiciniai fondai	Investicinė